

ΝΕΟΣ ΚΩΔΙΞ ΤΟΥ ΧΡΟΝΙΚΟΥ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ

Περιγράψας ἐν ἔτει 1910 τοὺς κώδικας τοῦ ἐν τῇ Ῥώμῃ Ἑλληνικοῦ ἢ Γρηγοριανοῦ κολλεγίου (Collegio greco), ὧν καὶ πρότερον ἤδη τῷ 1898 εἶχον συντάξει σύντομον ἀναγραφὴν¹, εὔρω ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 12 ἐπὶ περγαμηνῆς κώδικι, γεγραμμένῳ τὸν ιγ' αἰῶνα καὶ περιέχοντι ἐν ἀρχῇ δώδεκα πρόσθετα χαρτῶα φύλλα τοῦ ιε'—ις' αἰῶνος, ἐν φ. 11^κ κ. ἐ. τμήμα τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας. Ὡς γνωστὸν, τὸ Χρονικὸν τοῦτο εἶχεν ἐκδοθῆ τὸ πρῶτον ἐκ τοῦ κώδικος τοῦ Ταυρίνου ὑπὸ τοῦ συντάξαντος τὸν κατάλογον τῆς αὐτόθι πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης Pasini τῷ 1749². Ἐπειτα δ' ἐγὼ εὔρω ἐν Ἀγίῳ ὄρει δύο ἐτέρους κώδικας, τὸν κουτλουμουσιακὸν 220³ καὶ τὸν Ἰσηριτικὸν 329⁴, καὶ ἐξέδωκα τὸ Χρονικὸν ἐκ νέου τῷ 1884 κατὰ τοὺς δύο ὑπ' ἐμοῦ εὑρεθέντας κώδικας καὶ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Pasini ἐν τοῖς ἐμοῖς Ἱστορικαῖς μελετήμασι⁵. Κατεφάνη δ' ἐκ τῆς ἐμῆς ἐκδόσεως, ὅτι ἔχομεν πρὸς ἡμῶν δύο διασκευάς, μίαν μὲν κοινὴν ἐν τῇ ταυρινείῳ καὶ τῇ κουτλουμουσιακῇ κώδικι, ἑτέραν δὲ διάφορον ἐν τῇ Ἰσηριτικῇ ἀπογράφῳ, οὗ τὸ μὲν μέσον περιέχει χωρία ἐντελῶς λείποντα ἐν τοῖς λοιποῖς δύο κώδιξι, τὸ δὲ τέλος ἔχει διαφόρως, παραλειπομένου σχεδὸν ὅλου τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ Χρονικοῦ οἷον εὔρηται ἐν τοῖς λοιποῖς δύο κώδιξι.

Ὁ δὲ νῦν εἰς τοὺς τρεῖς γνωστοὺς κώδικας προστιθέμενος

1 Ἴδε Νέου Ἑλληνομνημένος Τόμ. Α' σ. 109.

2 Codices manuscripti bibliothecae regii Taurinensis Athenaei.

Ἐν Ταυρίνῳ. 1749 σ. 417 κ. ἐ.

3 *Σπυρ. II. Δάμπρον* Κατάλογος τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τοῦ Ἀγίου

Ὁρους ἑλληνικῶν κωδίκων. Ἐν Κανταβριτζῆ τῆς Ἀγγλίας. 1895 σ. 301 ἀρ. 39.

4 Αὐτόθι. Τόμ. Β'. 1900 σ. 86 ἀρ. 136.

5 Ἱστορικὰ μελετήματα. Ἐν Ἀθήναις. 1884 σ. 97 κ. ἐ.

τέταρτος, ὃν χάριν συντομίας ὀνομάζω ῥωμαϊκὸν, συμπίπτει πρὸς τὸν ταυρινεῖον καὶ τὸν κουτλουμουσιακὸν πλὴν διαφορᾶς γραφῶν ἐν τοῖς καθ' ἕκαστον. Ἄλλ' ἄξιον σημειώτεως εἶνε κυρίως τοῦτο, ὅτι περιλαμβάνει μόνον τὸ δεύτερον ἡμισυ τοῦ βίου, λείπει δ' ἐν αὐτῷ παντελῶς σύμπασα ἢ ἀρχή, ἐν ἣ ἐκτίθενται τὰ κατὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Ἀβάρων καὶ Σλάβων καὶ τὰ περὶ τῆς κτίσεως τῆς Μονεμβασίας.

Ἐκδίδω δ' ἐνταῦθα τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Χρονικοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καὶ πρότερον γνωστῶν δύο κωδίκων, τοῦ ταυρινεῖου (T) καὶ τοῦ κουτλουμουσιακοῦ (K) ὡς καὶ τοῦ νέου, τοῦ ῥωμαϊκοῦ (P). Παρατηρῶ δὲ, ὅτι αἱ γραφαὶ τοῦ ταυρινεῖου εἶνε αὐταὶ αἱ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Rasini, ἀδυνάτου οὔσης δυστυχῶς τῆς ἀντιβολῆς αὐτοῦ τοῦ κώδικος, ἐπειδὴ εὐτὸς συμπεριλαμβάνεται εἰς τοὺς καέντας κατὰ τὴν πυρκαϊᾶν τὴν παραναλώσαν μάλιστα μέρος τῶν κωδίκων τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Ταυρίνου, ὧν τοὺς περισωθέντας ἀνέγραψαν οἱ κ. κ. Gaetano de Sanctis, Κάρολος Cirrofa καὶ Κάρολος Frati*.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας κῆρ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, πατριαρχοῦντος κῆρ Εὐστρατίου, ἐτιμήθη ἡ ἀγιωτάτη ἐπισκοπὴ Λακεδαιμονίας εἰς μητρόπολιν, ἐπισκοποῦντος κῆρ Θεοδοσίου ἐν ἔτει ςφ'η'.

Μετὰ τὸ ὑποταγῆναι τὸν ἐνταῦθα τόπον εὐδοκίᾳ Θεοῦ καὶ ὑπὸ τὴν χεῖρα τῶν κραταιῶν καὶ ἀγίων ἡμῶν ἀθθεντῶν καὶ βασιλέων πρῶτος κατέλαβεν ἀρχιερεὺς ὁ τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μονεμ-

* Inventario dei codici superstiti greci e latini antichi della Biblioteca Nazionale di Torino in Rivista di filologia. Τόμ. ΛΑ' σ. 385 κ. ε.

1. Ἐπὶ P: ἀπὸ T: πο μὴ γραφέντος τοῦ A κεφαλαίου K: κῆρ PK: κῆρ T 1-2. πατριαρχοῦντος TK: πατριαρχούντος P 2. κῆρ PK: κῆρ T ἀγιωτάτη TK: αγιωτάτη P 3. ἐπισκοποῦντος TK: ἐπισκοποιόντος P

κῆρ PK: κῆρ T ἔτει TK: ἔτει P ςφ'η' T: ςφ'η' K: ςφ'η' P 4. ὑποταγῆναι TK: ὑποταγήναι ἐνταῦθα PK: ἐνθαῦθα T 5. χεῖρα K: χεῖραν TP 6. πρῶτος TK: πρώτος P ἀρχιερεὺς P: ὁ ἀρχιερεὺς T: ὁ ἀρχιερεὺς μὲθ' ἃ κενὸν ὡσεὶ ἑπτὰ γραμμάτων K

τασίας κῆρ Γρηγόριος. Ἐξάρχος δὲ ὄν καὶ τὰ ἐκκλησιαστικά δίκαια
 ἔχων πάσης Πελοποννήσου ἐχειροτόνησεν εἰς τὸ Ἀμύκλιν Νικηφόρον
 τὸν Διακὴν καὶ εἰς τὴν ἐπισκοπὴν τοῦ Ἐλλους τὸν κῆρ Μάρκον ἔτι
 ἐχειροτόνησεν ἐπὶ τὴν ἀγιωτάτην μητρόπολιν Λακεδαιμονίας εἰς
 σκευοφύλακα τὸν Παρασακουνητὸν καὶ τὸν Μαλωταρᾶν σακελλά- 5
 ριον καὶ χαρτοφύλακα τὸν Εὐένιον. Μετὰ δὲ ταῦτα, προεδρεύσαντος
 τῆς μητροπόλεως τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Κρήτης, ἐχειροτό-
 νησε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ Ἀμύκλιν τὸν Καψοκαβάδην καὶ μετὰ τὴν τε-
 λευτὴν αὐτοῦ τὸν Εὐάρεστον. Ὁ δὲ Βουτᾶς Γρηγόριος τὸν Εὐγένιον.
 Ἐρωτηθεὶς καὶ Ἀθανάσιος ἱερεὺς ὁ Κοντοκότζης κληρικὸς Λακεδαι- 10
 μονίας γηραιὸς πάνυ ἐξείπεν, ὅτι ἐγὼ ἐδοῦλευον τὸν Ἐξερὸν ἐπίσκο-
 πον κῆρ Βασίλειον τὸν Ἀνατολικὸν ἐπὶ τῇ προεδρίᾳ τοῦ Κρήτης.
 Ἐότε δὲ ἦν καὶ ὁ μητροπολίτης Μονεμβασίας κῆρ Νικόλαος, ὅστις
 ἠθέλησεν ἐπὶ ταῖς ὑπ' αὐτὸν ἀγιωτάταις ἐπισκοπαῖς Ἐλλους καὶ Μαίνης
 χειροτονῆσαι ἐπίσκοπους, προσκαλεσάμενος ὄν καὶ τὸν Κρήτης πρό- 15

1. κῆρ K : κηρός T : λείπει P γρηγόριος TK : γοιγόριος P δὲ ὄν K :
 ὄν δὲ T : ὄν P 2. πελοποννήσου K : πελοποννήσου T : πελοποννήσου P
 (καὶ 4). ἐχειροτόνησεν TK : ἐχειροτόνησε P ἀμύκλιν K : ἀμήκλιν T :
 ἀμήκλιν P νικηφόρον TK : νικηφόρον P 3. διακὴν PK : διάκην T
 Ἐλλους T : ἔλλου K : ε μόνοντος εἰτα κενὸν χώρου P κῆρ PK : κηρόν T
 μάκων TK : μάρ P 4. ἐχειροτόνησεν TK : ἐχειροτόνησε P τὴν ἀγιο-
 τήτην μητρόπολιν λακεδαιμονίας TK : τῇ ἀγιωτάτῃ ²μορᾷ λακεδαίμονίας P
 5. σκευοφύλακα T : σκευοφύλακαν P : κευοφύλακα K παρασακουνητὸν T :
 παρασακουνητὸν K : μπασκουνητὸν τοῦ ἐν ἀρχῇ μ διορθωθέντος εἰς ν P μα-
 λωταρᾶν K : μαλωταρᾶν P : μαλώταρα T 5-6. σακελλάριον K : σακελάριον PT
 6. χαρτοφύλακα TK : χαρτοφύλακα P 7. πανιερωτάτου TK : πανιερωτα-
 του P 7-8. ἐχειροτόνησε T : ἐχειροτόνησεν K : ἐχειροτόνησεν P 8. ἀμέ-
 κλιν K : ἀμήκλιν T : ἀμήκλιν P Καψοκαβάδην ἔγραψα : καψοκαβάδην K : κα-
 ψοβάδα T : καψοβά P 9. Βουτᾶς ἔγραψα : βουτᾶς PK ! βούτας T 10. ἐρω-
 τηθεὶς T : ἐρωτηθεὶς K : ἐρωτήθησεν P 11. γηραιὸς ἔγραψα : γηραιὸς P :
 γηραιὸς TK ἐξείπεν ἔγραψα : ἐξείπεν P : ἐξείπε TK 12. κῆρ PK : κηρόν T
 ἀνατολικὸν TK : ἀνατολικὸν P ἐπὶ TK : ἐπὶ P προεδρία T : προε-
 δρεῖα K : προεδρεία P τοῦ προσέθηκα : λείπει TKP 13. καὶ PK : λείπει T
 κῆρ PK : κηρός T 14. ὑπ' αὐτὸν ἀγιωτάταις ἐπισκοπαῖς TK : ὑπαντῶν
 ἀγιωτάταις ἐπισκοπαῖς (τῶν γραμμάτων κο διαγεγραμμένων καὶ γραφέντων πάλιν
 ἀνωθεν) P ἔλλου P : ἔλλου TK 15. χειροτονῆσαι TK : χειροτόνησαι P
 κρήτης PK : κρήτην T

εδρον Λακεδαιμονίας ἐπὶ τῇ τούτῳ χειροτονίᾳ. Ἐγένετο δὲ φιλονεικία μέσον αὐτῶν ὡς ἀντιποιοιμένον τοῦ Μονεμβασίας τὴν ἀγριωτάτην ἐπισκοπὴν Ἀρκαλίου, ἅτε καὶ τῆς τῶν Παλαιῶν Πατρῶν μητροπόλεως ἐγκρατῆς ᾖν. Ἐπὶ γοῶν ταῖς φιλονεικίαις ταῦτα ἀνεφάνη ἀπὸ πολλῶν μαρτυρῶν, ὅτι τῇ τῆς Λακεδαιμονίας ὑπόκειται διὸ καὶ τὴν νικῶσαν ὁ Κρήτης ἀπέλαθεν.

Ἐγὼ δὲ ταπεινὸς μητροπολίτης Κρήτης καὶ πρόεδρος Λακεδαιμονίας Νικηφόρος ὠκοδόμησα τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου ἀνήγειρα δὲ καὶ ἐκ βάθρων αὐτῶν μύλωνας εἰς τὴν Μαγούλαν καὶ ἐφύτευσα καὶ ἐλαιῶνας καὶ περιβόλιον ἐν αὐτῇ καὶ εἰς τὴν Λεύκην ἀμπελῶνας ἐμφυτευτικῶς, ἠγόρασα δὲ καὶ τὰ σύνεγγυς τῆς ἐκκλησίας ὁσπίτια τοῦ χαρτοφύλακος Εὐγενίου. Ἔτους ρωκ' Ἰνδικτιῶνος ι'.

Μετὰ τὸν Νικηφόρον ὄρισμῳ τοῦ βασιλέως ἀπεστάλη πρόεδρος Λακεδαιμονίας μητροπολίτης Σουγδαίας ὁ Λουκάς καὶ ἐπρόσμενε καμπόσον καιρὸν ἔτους ρωλγ' Ἰνδικτιῶνος ιγ'. Καὶ μετ' αὐτὸν ἦλθεν γνήσιος ἀρχιερεὺς Νεῖλος Λακεδαιμονίας καὶ ἔστησε τὴν ἐκκλησίαν ἔτους

1. τῇ PK : τὴν T τούτων T : τοῦτων P : τοῦτου K χειροτονία PK : χειροτονίαν T 1-2. φιλονεικία K : φιλονεικία T : φιλονεικίαν P 2. ἀντιποιοιμένον τοῦ PK : ἀντιποιοιμένον τῆς T μονεμβασίας PT : μονεμβασία K

3. Ἀρκαλίου ἔγραψα : ἀρκαλίου T : ἀρκαλίῳ P : ἀρκαλίου K 4. ᾖν TK : ᾖν P ἐπὶ PK : ἐπὶ T φιλονεικίαις TK : φιλονεικίαις P ταῦτα T : ταῦτη PK

5. μαρτυρῶν PK : μαρτύρων T ὅτι TK : ὅτι P τῇ PT : λείπει K νικῶσαν ἔγραψα : νικῶσαν PTK 6. ἀπέλαθεν P : ἀπέλαβε TK 8. ὠκοδόμησα τῶν TK : ὠκοδόμησα τὸ P 8-9. δημητρίου TK : δημητρίου P 9. ἀνήγειρα K : ἀνήγειρά T : ἀνήγειρα P δὲ καὶ PK : τε T αὐτῶν TK : αὐτῶν P 9-10. μαγούλαν TK : μαγούλα P 10. ἐφύτευσα TK : ἐφύτευσα P

ἐλαιῶνας K : ἐλαιῶνας T : ἐλαιῶνας P περιβόλιον ἔγραψα : περιβόλιον P : περιβόλια TK εἰς PK : λείπει T 11. ἀμπελῶνας K : ἀμπελῶνας P : ἀμπελῶνα T ἐμφυτευτικῶς P : ἐμφυτευτικῶς TK ἠγόρασα δὲ K : ἐγώρασα δὲ P : ἠγόρασα τε T σύνεγγυς K : συνεγγύς T : σύνεγγα (ς) P 12. ἐκκλησίας TK :

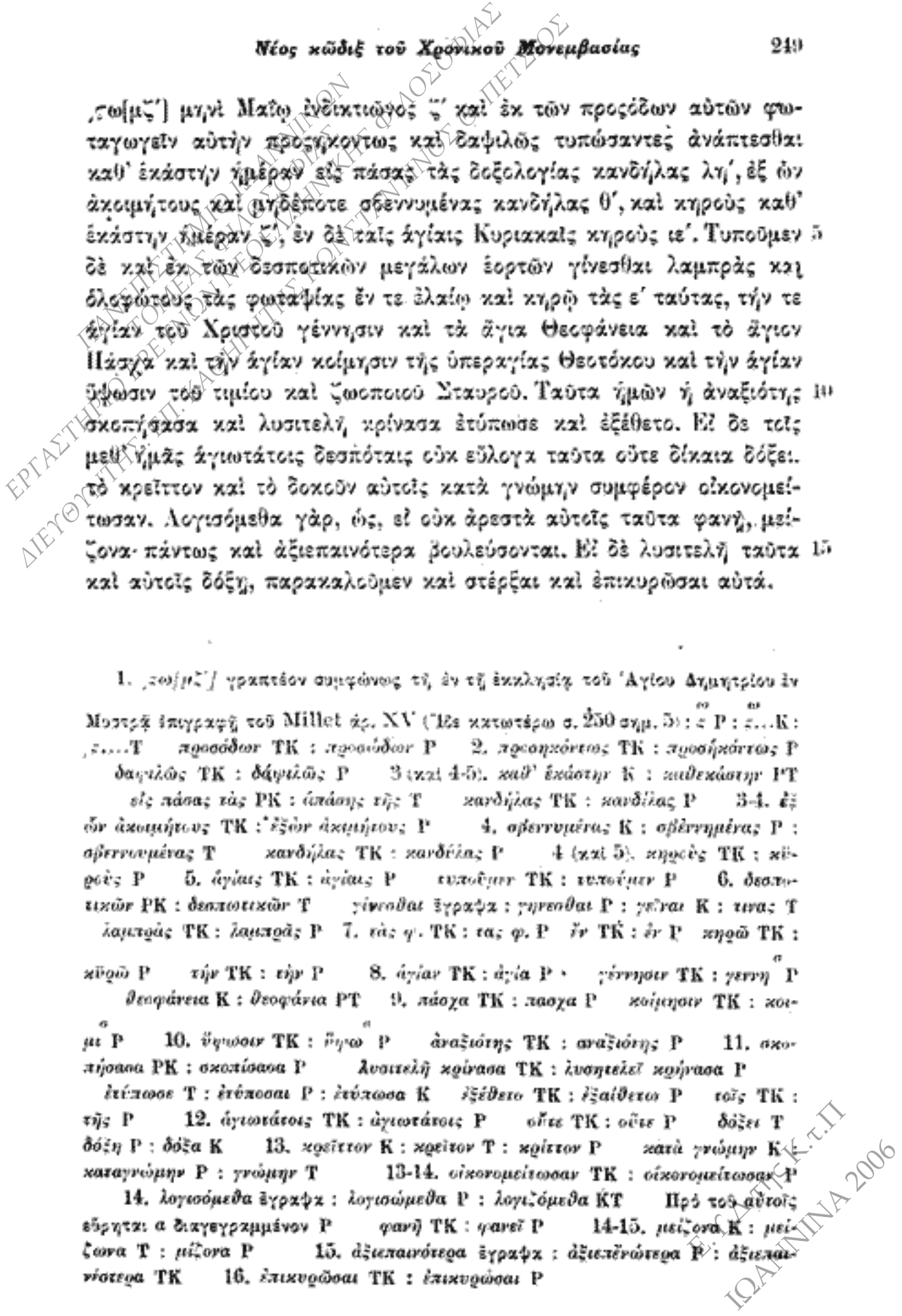
ἐκκλησίας P 12-13. Αἰ λέξεις ἔτους — ε' ἐν τέλει τῆς παραγράφου K : ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπομένης TK 12. ἔτους TK : ἔτους P 13. ε' ἔγραψα : ε' K : ε' T : α' P

14. ὄρισμῳ ἔγραψα : ὄρισμ P : ὄρισμός TK 15. σουγδαίας PT : σουγδαίας K λουκάς PT : λουκάς K 15-16. ἐπρόσμενε καμπόσον TK : ἐπρόσμεναί καν-

τό P 16. ἦλθεν K : ἦλθεν P : ἦλθε T 17. νεῖλος T : νεῖλος PK ἔστησε T : ἔστησε PK

,ρω[μζ'] μηνί Μαθῶ ἰνδικτιώνος ζ' καὶ ἐκ τῶν προσόδων αὐτῶν φω-
 ταγωγεῖν αὐτὴν προσήκοντως καὶ θαφιλῶς τυπώσαντες ἀνάπιεσθαι
 καθ' ἐκάστην ἡμέραν εἰς πάσας τὰς δεξολογίας κανδήλας λη', ἐξ ὧν
 ἀκοιμήτους καὶ μηδέποτε σβεννυμένας κανδήλας θ', καὶ κηρούς καθ'
 ἐκάστην ἡμέραν ζ', ἐν δὲ ταῖς ἀγίαις Κυριακαῖς κηρούς ιε'. Τυποῦμεν ἡ
 δὲ καὶ ἐκ τῶν δεσποτικῶν μεγάλων ἑορτῶν γίνεσθαι λαμπράς καὶ
 ὀλοφώτους τὰς φωταφίας ἐν τε εὐλαίῳ καὶ κηρῷ τὰς ε' ταύτας, τὴν τε
 ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν καὶ τὰ ἅγια Θεοφάνεια καὶ τὸ ἅγιον
 Πάσχα καὶ τὴν ἁγίαν κοίμησιν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ τὴν ἁγίαν
 ἕψωσιν τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ. Ταῦτα ἡμῶν ἡ ἀναξιοτήτῃ 10
 σκοπήσασα καὶ λυσιτελῆ κρίναςα ἐτύπωσε καὶ ἐξέθετο. Εἰ δὲ τοῖς
 μεθ' ἡμῶν ἁγιωτάτοις δεσπόταις οὐκ εὐλογη ταῦτα οὔτε δίκαια δόξει.
 τὸ κρεῖττον καὶ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς κατὰ γνώμην συμφέρον οἰκονομεί-
 τωσαν. Λογισόμεθα γάρ, ὅτι, εἰ οὐκ ἀρεστὰ αὐτοῖς ταῦτα φανῆ, μεί-
 ζονα πάντως καὶ ἀξιεπαινώτερα βουλευσονται. Εἰ δὲ λυσιτελῆ ταῦτα 15
 καὶ αὐτοῖς δόξη, παρακαλοῦμεν καὶ στέργει καὶ ἐπικυρῶσαι αὐτά.

1. ,ρω[μζ'] γραπτέον συμφώνως τῇ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἐν
 Μοντηρᾷ ἐπιγραφῇ τοῦ Millet ἀρ. XV (18α κτωτέρω σ. 250 σημ. 5): ε' P: ε...K:
 ,ε...T προσόδων TK: προσόδων P 2. προσήκοντως TK: προσήκοντως P
 θαφιλῶς TK: θάφιλῶς P 3 (καὶ 4-5). καθ' ἐκάστην K: καθ' ἐκάστην PT
 εἰς πάσας τὰς PK: ἀπάσης τῆς T κανδήλας TK: κανδήλας P 3-4. ἐξ
 ὧν ἀκοιμήτους TK: ἐξῶν ἀκοιμήτους P 4. σβεννυμένας K: σβέννυμένας P:
 σβεννυμένας T κανδήλας TK: κανδήλας P 4 (καὶ 5). κηρούς TK: κη-
 ρούς P 5. ἀγίαις TK: ἀγίας P τυποῦμεν TK: τυπώμεν P 6. δεσπο-
 τικῶν PK: δεσποτικῶν T γίνεσθαι ἔγραψα: γηγεσθαι P: γεῖναι K: τιναις T
 λαμπράς TK: λαμπράς P 7. τὰς φ. TK: τας φ. P ἐν TK: ἐν P κηρῷ TK:
 κῆρῷ P τὴν TK: τὴν P 8. ἁγίαν TK: ἀγία P γέννησιν TK: γεννη P
 θεοφάνεια K: θεοφάνια PT 9. πάσχα TK: πασχα P κοίμησιν TK: κοι-
 μι P 10. ἕψωσιν TK: ἕψω P ἀναξιοτήτῃ TK: αναξιοτήτῃς P 11. σκο-
 πήσασα PK: σκοπίσασα P λυσιτελῆ κρίναςα TK: λυσητελεῖ κρίναςα P
 ἐτύπωσε T: ἐτύπωσε P: ἐτύπωσε K ἐξέθετο TK: ἐξαιθέτω P τοῖς TK:
 τῆς P 12. ἁγιωτάτοις TK: ἀγιωτάτοις P οὔτε TK: οὔτε P δόξει T
 δόξη P: δόξα K 13. κρεῖττον K: κρεῖτον T: κρεῖτον P κατὰ γνώμην K:
 καταγνώμην P: γνώμην T 13-14. οἰκονομείωσαν TK: οἰκονομείωσαν P
 14. λογισόμεθα ἔγραψα: λογισόμεθα P: λογισόμεθα KT Πρὸ τοῦ αὐτοῖς
 εἰρηγῆτι α διαγεγραμμένον P φανῆ TK: φανεί P 14-15. μείζονα K: μεί-
 ζονα T: μείζονα P 15. ἀξιεπαινώτερα ἔγραψα: ἀξιεπενώτερα P: ἀξιεπαι-
 νώτερα TK 16. ἐπικυρῶσαι TK: ἐπικυρῶσαι P

Ἡ εὕρεσις τοῦ ῥωμαϊκοῦ κώδικος καθιστάται δυνατὴν καὶ ἀναγκαίαν τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ἐξετάσεως τοῦ ζητήματος περὶ τῆς συστάσεως καὶ τῶν πηγῶν τοῦ Χρονικοῦ Μονεμβασίας¹. Ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος περιορίζομαι εἰς τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἐκ τῆς ἐν τῷ κώδικι τούτῳ περιλήψεως μόνου τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ Χρονικοῦ ἀποδεικνύεται, ὅτι εἶχον πληρέστατα δίκαιον, ὅτε ἤδη τῷ 1884 ἐξεχώρισον τὸ μέρος τοῦτο ὡς ἀποτελοῦν ἴδιον τμήμα, ἀνερχόμενον εἰς χωριστὴν πηγὴν². Ἄλλ' ἐν τῷ περὶ τοῦ τμήματος τούτου λόγῳ μὲ εἶχε διαλάβει, ὅτι μέρος τούτου συνέπιπτε πρὸς τὸ ἦδη τότε γνωστὸν ἐν τῷ «Ἱερῷ κώδικι τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Λακεδεμονίας» ἀντίγραφον τῶν ἐν τῇ κατὰ τὴν Μυστρᾶν ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου ἐπιγραφῶν, ὅπερ εἶχεν ἐκδώσει ὁ Buchon³. Τοῦτο δ' ἐπιτυχῶς διέγνω βραχὺν χρόνον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐμῶν Ἱστορικῶν μελετημάτων ὁ κ. Σ. Παναγιωτόπουλος⁴. Ἐκδοθεῖσων δ' ἔκτοτ' ἐκ τῶν σωθέντων ἐνεπιγράφων κίωνων τοῦ εἰρημένου ναοῦ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπιγραφῶν, δυνάμεθα νῦν νὰ παρὰπέμπωμεν εἰς τὰς ἐκδόσεις αὐτῶν⁵, ὡς ὀρθῶς ἔπραξεν ὁ κ. Βέης, ὅστις ἄλλως

1 Τοιαύτην συμβολὴν παρέσχεν ὁ κ. Νίκος Βέης («Τὸ περὶ τῆς κτίσεως τῆς Μονεμβασίας Χρονικόν, αἱ πηγαὶ καὶ ἡ ἱστορικὴ σημαντικότης αὐτοῦ» ἐν τῇ Βαζαντιδῇ. Τόμ. Α' 1909, σ. 37 κ. ἑ.), ἐπαναλαβὼν μὲν κατ' ἐπέκτασιν τὰ ἦδη ὑπ' ἐμοῦ γεγραμμένα ἐν τοῖς Ἱστορικοῖς μελετήμασι καὶ τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμωνι Τόμ. Δ' (1908) σ. 164 κ. ἑ., 356 κ. ἑ. ὡς καὶ τὰ περατηρηθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Παναγιωτοπούλου («Κρίσις ἐπὶ τῶν Ἱστορικῶν μελετημάτων τοῦ κ. Σπ. Π. Λάμπρου» ἐν τῇ Ἑβδομάδι: Ἔτ. Β', 1885, σ. 80 κ. ἑ.), προσθέσας δὲ καὶ ἰκανὰ ἔτι. Ὁ κ. Βέης ἐπενέλαθε καὶ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Χρονικοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἐμοῦ γενομένην ἐν τοῖς Ἱστορικοῖς μελετήμασι μετὰ τινῶν ὀλίγων διορθώσεων καὶ τῆς ἐπανορθώσεως τυπογραφικῶν τινῶν παροραμάτων.

2 Ἱστορικά μελετήματα σ. 118.

3 Recherches historiques de la Principauté française de Morée. Ἐν Ἱερουσόλ. 1845 σ. LXXVII κ. ἑ. Πρὸς, σ. LVII κ. ἑ.

4 Ἐνθ' ἄν. σ. 81.

5 Κ. Ζησιίου ἐν Ἀθηνᾶς Τόμ. Γ' (1891) σ. 433 κ. ἑ. καὶ ἐν τοῖς Συμμίκτησις Ἀθηνᾶς. 1892 σ. 24, 26, 27 κ. ἑ. — G. Millet ἐν Bulletin de Correspondance hellénique Τόμ. Γ' (1899) καὶ ἐν ἑξῆς Extrait σ. 122 ἀρ. XIII, σ. 123 ἀρ. XIV, σ. 124 ἀρ. XV.

οὐδένα ποιεῖται λόγον περὶ τοῦ πρώτου εὐρόντος τὴν εἰρημέ-
 νην πηγὴν τοῦ μέρους τούτου τοῦ Χρονικοῦ κ. Παναγιωτοπού-
 λου¹. Ὁμοίως δ' ἐπαναλαμβάνει ὁ κ. Βέης τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ
 παρατηρηθέντα περὶ τοῦ ὑπ' ἐμοῦ πλημμελοῦς ὀρισμοῦ τοῦ δε-
 κάτου τρίτου αἰῶνος τελευτῶντος ὡς χρόνου συντάξεως τοῦ δευ-
 τέρου μέρους τοῦ Χρονικοῦ² χωρὶς νὰ μνημονεύσῃ αὐτοῦ.

1 Ἐνθ' ἀν. σ. 91 κ. 4.

2 Παναγιωτοπούλου ἐνθ' ἀν. σ. 81. — Βέης ἐνθ' ἀν. σ. 16.